

Důstojnost a sociální práce v pobytovém zařízení pro seniory

Struktura:

- Východiska hodnotová a právní
- Důstojnost – definice
- Model důstojnosti
- Výzvy v péči o křehké seniory („fragile elderly“)
- Mravní citlivost, Dignity therapy, Klíčová otázka

CHARTA ZÁKLADNÍCH PRÁV EVROPSKÉ UNIE

- **Článek 1 - Lidská důstojnost**

„Lidská důstojnost je nedotknutelná. Musí být respektována a chráněna.“

- **Článek 25 - Práva starších osob**

Unie uznává a respektuje právo starších osob na důstojný a nezávislý život a na jejich aktivní účast na společenském a kulturním životě.

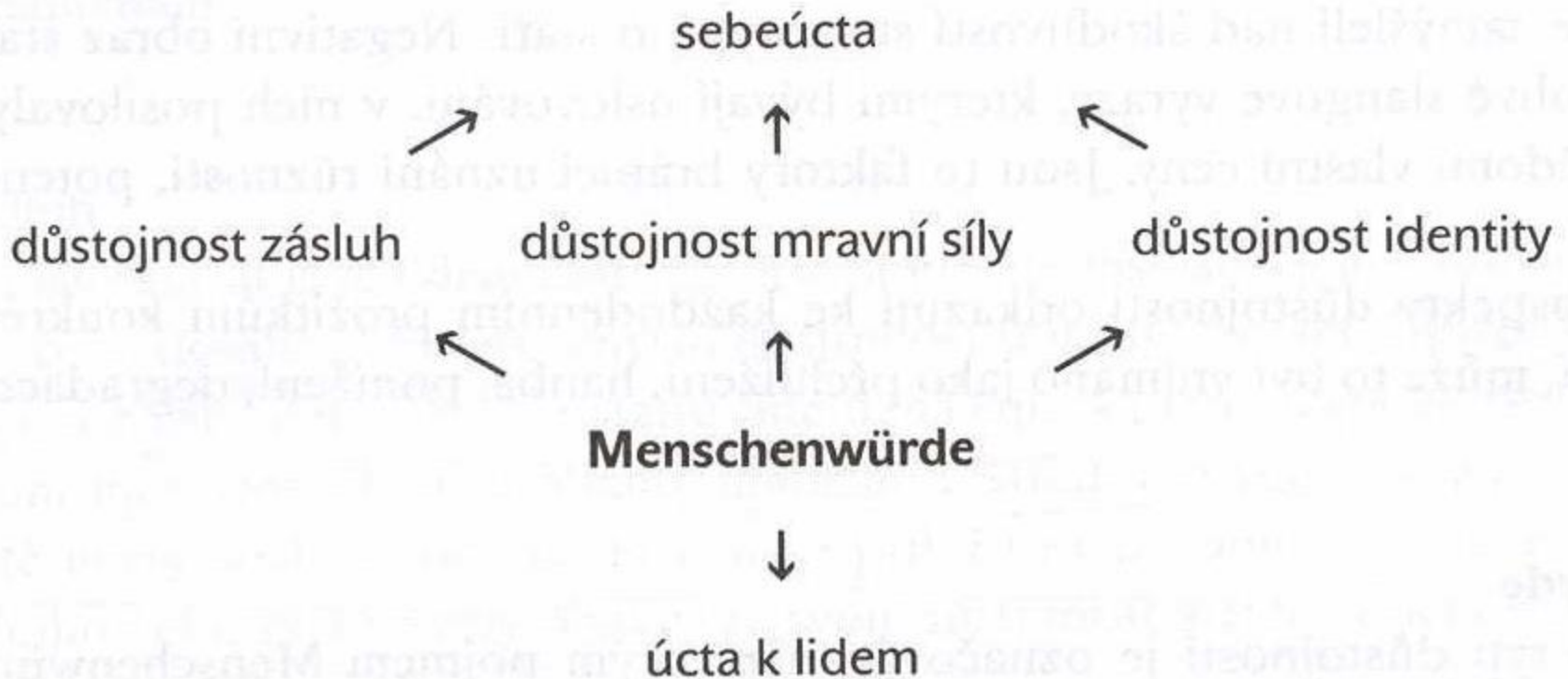
Důstojnost – definice:

- Důstojnost je etická kategorie, zdůrazňující vědomí člověka o významu člověka a o významu jeho práv ve společnosti.
- *„Být člověkem znamená samo o sobě důstojnost, neboť člověk nemůže být nikým použit jako pouhý prostředek, nýbrž musí být vždy použit zároveň jako cíl. V tom tkví důstojnost osobnosti, která ho pozdvihuje nad ostatní bytosti.“*

Složky důstojnosti

- důstojnost zásluh – souvisí s tím čeho člověk v životě dosáhl;
- důstojnost mravní síly – v podstatě morální integrita;
- důstojnost osobní identity – (opozitum ponížení) souvisí s fyzickou identitou, psychickou integritou a začleněním ve společnosti;
- Menschenwürde – nezcizitelná hodnota lidské bytosti, jako lidskébytosti.

Model důstojnosti

Výzvy

- Důstojnost zásluh: *„kým jsem pro Vás?“*
 - „Křehký senior“ se stává pacientem, klientem, uživatelem. Pro okolí přestává být profesorem, doktorem...
- Důstojnost mravní síly:
 - Závislost na pomoci druhého a pocit zbabělosti
 - Rozpor mezi osobními hodnotami pečujícího a hodnotami organizace
- Důstojnost osobní identity: *„stávám se břemenem...“*
 - Soukromí (být „doma“)
 - Někam patřit
 - Rozhodovat o sobě samotném
 - Dělat zásadní životní rozhodnutí
 - Pomoc – dostat a poskytnout

„nemusím se stydět“

Klíčové prvky pro udržení důstojnosti křehkých stárnoucích

- Oslovování
- Prostor k volbě
- Respekt potřeby soukromí a zdvořilosti
- dát pocítit, že jsou ceněni

V praxi pečujícího:

- Nestačí vědět, CO mám dělat.
- Nestačí vědět jak „TO“ mám dělat.
- Musím chápat, proč „TO“ dělám a jak „TO“ přispívá k důstojnosti člověka a k důstojnosti mé vlastní.
- Toto pochopení je cestou k volbě adekvátních technik a postupů.